

Bij leven al een legende

Roemer

Een 'veelzijdige eyecatcher', zo noemde Henk Nijhof senior Roemer, Coby van Baalen gebruikte zelfs de woorden 'ware pracht'. Superlatieven schieten te kort voor deze hengst die van grote invloed is geweest op de Nederlandse fokkerij van dressuurpaarden. Bij het uitkomen in 1988 van de eerste dressuurindex bleek hij onbetwist lijstaanvoerder. Zonen en kleinzonen nemen inmiddels op die lijst ook een prominente plaats in.

TEKST: GEMMA JANSEN • BEELD: JACOB MELISSEN E.A

De fokker van Roemer, of Roman zoals hij in zijn geboorteland bekend staat, was Duitser; Franz Burbaum uit Waltrop. Hij is inmiddels overleden, maar zijn gelijknamige zoon heeft de kleinschalige fokkerij van sportpaarden voortgezet. Franz jr. was een tiener toen Roemer in 1975 werd geboren. "Van dat veulen kan ik me niet zoveel meer herinneren, maar zijn moeder Cronella staat me nog wel heel duidelijk voor ogen; een grootramige vosmerrie met een echt rijpaardtype en veel uitstraling, die heel ruim en mooi kon bewegen. Een merrie met een heel eerlijk en goedmoedig karakter. Ze heeft niet zoveel veulens gegeven. Wel een volle zus van Roemer, Polaris. Beide hadden Pilatus

Henk van Tuijl:
"Roemer was een prachtig paard; een massale koffievos met vier hoge witte benen en veel uitstraling."

als vader. Die hengst gebruikten we, omdat hij al de nodige aparte sportpaarden en goedgekeurde hengsten had gegeven. Met Polaris hebben we gefokt en zij kreeg in combinatie met de volbloed Akitos het paard Aram. Hij werd geboren in 1989 en is een bekend FEI-eventingpaard geworden. Volbloed was geen toevallige keuze van ons; de merries waarmee we fokten, waren allemaal groot, zo rond de 1.70m, dus maat was nooit een probleem, maar het beenwerk was aan de grove kant. Toen er steeds meer vraag kwam naar een chiquer paard zijn ook wij meer volbloed gaan gebruiken en zo hebben we een aantal fijne sportpaarden kunnen fokken. Wij hebben Roemer als veulen verkocht naar Hermann Haane, een hengstenopfokker uit Essen."

SUCCESSVOLLE NAFOK

Roemer liet voor het KWPN vier goedgekeurde zonen na, te weten Einstein, de Grand Prix-dressuurhengsten Winston en Darwin en het Grand Prix-springpaard Boy B. Tevens een aantal bekende kleinzonen zoals Ampère, Blue Hors Zack, Inspekteur, Kroonjuweel, Mooiman, Paddock, Rousseau, Rubiquil en Zjengis Khan. In zijn vrouwelijke nafok komen de nodige predicaaten voor. Een aantal merries draagt, vaak naast hun ster-, keur- of elitepredicaat ook de predicaaten preferent en prestatie en zijn dus van onschatbare waarde (geweest) voor de fokkerij. Dit zijn Abatsa (mv. Majoor), Antara (mv.Ulex), Anza (mv.Apalatin xx), Aurora (mv.Ulex), Baronette (mv.Formatuur), Baboeschka (mv.Farn), Charites (mv.Eros), Deonia (mv.Abgar xx), Digranta (mv.Pretendent), Worrita (mv.Enfant de Normandie), Weidevrouwe (mv.Folio) en Zimone (mv.Neander).

Verreweg de mooiste

Henk Nijhof senior ging vaker de grens over in Duitsland op zoek naar goede paarden. Van Hermann Haane hoorde hij, dat deze hengstenopfokker een paar aparte exemplaren op stal had staan. "Hermann had niet overdreven, ik viel meteen voor de grootgelijnde, mooie vos in het gezelschap en dat was dus Roemer. Van diens vader Pilatus was toen hier nog niet zo heel veel bekend, maar ik wilde Roemer graag hebben. Het probleem was dat het Westfaalse Stamboek als jaarling al een claim op hem had

In Amerika neemt Roemer een ereplaats in in de USDF Hall of Fame, hij heeft als hengst veel betekend voor de dressuursport in de Verenigde Staten. Terri Miller maakte speciaal voor die gelegenheid dit schilderij.

DIRK CAREMANS

De TCN Partout-dochter Nadine presteerde jarenlang op het hoogste niveau onder Hans Peter Minderhoud. Haar moeder Charites (v. Roemer) is tevens de moeder van de KWPN-hengst Kroonjuweel en de overgrootmoeder van de KWPN-hengst Dorado.

HENGSTEN

Roemer was in zijn tijd een zeer moderne verschijning met veel bloed

DIRK CARELIANS

gelegd. Maar met de conditie, dat ik naast Roemer er nog een ander paard bij moest kopen en een flink bedrag extra moest betalen als afkoopsom, kon ik hem toch kopen. Mijn vader was zeker niet enthousiast. Hij zei: 'je betaalt veel te veel voor dat paard. Kijk maar uit, je gaat er nog aan failliet'. Het was voor ons ook heel veel geld om te betalen, maar ik was nu eenmaal helemaal gek van die hengst. Een echte eyecatcher: hij had niet alleen een prachtig model, maar kon ook goed bewegen en springen. Roemer werd vervolgens voorgesteld op de hengstenkeuring in Utrecht. In dat R-jaar hadden wij er, samen met Wiepke van de

De Roemer-dochter Weidevrouwe staat aan de basis van de fokkerij van de familie Hendriksen-de Rijk uit Lunteren. Zij is de overgrootmoeder van de KWPN-hengst Amazing Star (v. Flemmingh) en de grootmoeder van het internationale eventingpaard Chokotoff (v. Wellington) en Edward Gal's huidige toppaard Undercover (v. Ferro, foto).

NOG MEER LEGENDES

Pilatus, de vader van Roemer, is op zijn beurt een zoon van de Westfaler schimmel Perseus. Deze laatste heeft zijn kleur ongetwijfeld te danken aan zijn grootvader van moederszijde, de legendarische sportpaardenmaker Ramzes. Pilatus komt uit Duela, een Hannoveraanse staatspremiermerrie van Duellant. Naast Roemer is Pilatus ook de vader van Polydor. Deze laatste sprong zelf op het allerhoogste niveau en heeft meer dan dertig nakomelingen in het Grand Prix-springen, waaronder de KWPN-goedgekeurde zonen Pokemon en Opium.

Lageweg, zeven hengsten door. Rinaldo was ook van ons en hij werd kampioen dat jaar. Hij won de Van Lynden Van Sandenburg-bokaal. In mijn ogen had dat ook maar zo Roemer kunnen zijn, want dat was verreweg de mooiste hengst van het gezelschap, maar het was ook een buitenlandse hengst en daar werd toentertijd toch nog iets anders tegenaan gekeken. Wij waren overigens niet als enige enthousiast over Roemer, want Henk van Tuijl stond te springen op de tribune en riep: 'die wil ik hebben!' Hij bood veel geld en ik heb hem verkocht, maar heb er altijd spijt van gehad dat ik hem toen niet heb gehouden. Toen ik de zoon niet meer had, heb ik later de vader nog hierheen gehaald. Maar Pilatus sloeg veel minder aan. Hij was te klassiek en miste 'bloed', zijn nakomelingen hadden doorsnee niet het gouden draadje. Zijn mooie exterieur had Roemer duidelijk van zijn moeder, daar ben ik bij wezen kijken, een elegante merrie met een scheut Trakehner-bloed en echte 'rijpaardpoints'. Roemer maakte vervolgens veel indruk in Nederland, niet in de laatste plaats omdat hij op alle shows heel professioneel werd voorgesteld. De inmiddels overleden Duitse springruiter Gerd Meier sprong er heel goed mee en Coby van Baalen reed er vervolgens dresseur mee. In Amerika heeft hij later zelfs Grand Prix-dresseur gelopen. Roemer-bloed is waardevol gebleken voor de fokkerij en nog steeds herkenbaar bij een paard."

10 voor karakter

Handelaar in de betere sportpaarden en organisator van verschillende paardeneveningen Jan van Tuijl kan zich nog goed herinneren dat zijn vader, Henk van Tuijl, Roemer kocht. "Mijn vader was helemaal weg van die hengst. Het was dan ook een prachtig paard; een massale koffievos met vier hoge witte benen en veel uitstraling. Op ons paardenbedrijf in Gameren werkte ik samen met Gerd Meier. Hij leidde Roemer op tot het 1.20m, daarna nam ik hem over. Ik heb 1.40m nationaal met hem gesprongen. Dat was wel zo'n beetje het maximale voor hem, daarin waren wij heel reëel. Hij was wat traag op de hindernis, maar wel heel voorzichtig. Hij had veel vermogen en sprong ook goed in de manieren. Hij kreeg voor zijn karakter tijdens het verrichtingsonderzoek al een 10, maar zijn instelling verdiende dat cijfer ook; altijd enthousiast en meewerkend. Voor het hogere springwerk had hij wel iets meer bloed

mogen hebben. Rond die tijd werd de dressuursport steeds populairder. Om hem daarin te laten scholen hebben we Coby van Baalen gevraagd. Zij reed toen al vaker paarden voor ons. Natuurlijk alleen in de winterperiode, want in het voorjaar ging de hengst weer de vrachtwagen op om de merries te bedienen. Roemer's KWPN-goedgekeurde zoon Winston vertrok in 1985 naar Iron Spring Farm in Amerika. Mary Alice Malone toonde al vrij snel daarna ook belangstelling voor Roemer. Voor ons was het best interessant om hem te verkopen als dressuurpaard, want hij werd al wat ouder en dekte daardoor ook iets minder. We kregen een heel goed bod toen en waren het snel eens. Ook in Amerika deed Roemer het goed; in de sport, maar ook in de fokkerij. Als handelaar ben ik nog altijd op zoek naar een paard zoals hij: mooi om te zien, goed in zijn werk en met een geweldig karakter!”

Iedere keer een feest

Coby van Baalen uit Brakel was toen een van de bekendste amazones van Nederland en woonde maar een paar kilometer bij de familie Van Tuijl vandaan. Aan haar dus de opdracht om van Roemer een dressuurpaard te maken. “Aan het verhaal van Roemer zit een kleine voorgeschie-

**Coby van Baalen:
“Roemer was
een heel
bijzonder paard
en rijden op hem
was iedere keer
weer een feest!”**

**Onder het zadel van
Gerd Meier en later
Henk van Tuijl sprong
Roemer heel
verdienstelijk tot het
1.40m. Later liep hij
Grand Prix-dressuur.**

denis”, vertelt de amazone. “Eerder had ik van Henk van Tuijl de KWPN-goedgekeurde hengst Winston te rijden gekregen. Deze zoon van Roemer was een iets luxere uitgave van zijn vader. Toen ik eenmaal met hem op wedstrijd ging, won ik overal en alles. Dat begon natuurlijk op te vallen en op gegeven moment waren heel veel mensen geïnteresseerd om hem kopen. Uiteindelijk heeft Mary Alice Malone hem voor een enorm bedrag gekocht en is Winston verhuisd naar Amerika. Tegelijkertijd liep het met de springcarrière van Roemer een beetje op zijn eind, want daarmee zat hij aan zijn top en Henk van Tuijl zei tegen mij: ‘ga het eens proberen met de vader van Winston’. Ik probeerde hem uit en dat ging meteen heel goed. Vervolgens ging ik iedere dag naar Gameren toe, ik had destijds zelf nog geen binnenrijbaan en Henk van Tuijl had toen al wel alle benodigde faciliteiten op zijn erf liggen. Het was een genot om op Roemer te rijden. Gerd Meier was dan wel een springruiter, maar hij had Roemer perfect dressuurmatig afgericht; hij stond enorm goed aan de hulpen en ik reed er zo mee weg. Binnen de kortste keren kon ik hem voorstellen op Prix St. George-niveau. Dat was deels natuurlijk de verdienste van Gerd, maar had ook veel te maken met de kwaliteiten van Roemer zelf. Hij was in

HONNIE BEISING

mijn ogen de ware pracht, een paard van superlatieven. Ook in deze tijd zou hij nog uitstekend passen als dressuurpaard; hij was grootramig en imponerend, met een heel mooi silhouet, veel front en een natuurlijke lichtvoetigheid. Met ook nog eens drie hele goede gangen, met ruimte, kracht en afdruk. Daarnaast had hij een geweldig karakter en was bijzonder 'rittig'. Het was weliswaar een stoere hengst, maar daar had ik in het rijden totaal geen last van, want hij was enorm geconcentreerd op zijn ruiter. Terwijl ik op Roemer reed, maakte Winston in Amerika volop furore en kwam Mary Alice Malone opnieuw naar Nederland, vastbesloten om ook Roemer naar Amerika te halen. Toen hij daadwerkelijk daarheen verhuisde, was ik erg blij voor Henk van Tuijl. Ik kreeg van hem altijd alle kansen om me te ontwikkelen, dus onze samenwerking was een soort win-win-situatie. Nadat Roemer verhuisd is, heb ik zijn nakomelingen altijd extra in de gaten gehouden. We hebben zijn zoon Darwin hier in Brakel afgericht. Leida Strijk bracht hem toen uit in de

Rousseau is de meest invloedrijke kleinzoon van Roemer. Op zijn beurt is zijn zoon, de KWPN-hengst Ampère (foto) weer van grote invloed op de fokkerij in binnen en buitenland.

GESPOT

In 1978 zat het bekende jurylid Sjef van Rijswijk tijdens de hengstenkeuring een keer als toeschouwer op de tribune toen Roemer de baan betrad voor zijn optreden. Sjef noteerde hierna in zijn boekje: "zeer goede hengst, veel klasse en ras en beweegt best." Hij had het goed gezien!

hengstencompetitie. Darwin (uit Zonnatettie ster prestatie van Pion, fokker B. Jansen uit Oosterwolde FR, red.) had een goed bewegingsmechanisme en dezelfde takt in bewegen als zijn vader, maar Roemer zelf was nog wat losser in het lopen. Roemer's zoon Einstein (uit Thalia Stb prestatie van Normand, fokker M. van de Winkel uit Smakt, red.) hebben we eveneens getraind; een heel mooi paard en erg fijn om te rijden. Net als Roemer's kleinzoon, de door mijn vader gefokte Inspekteur (mv.Amor, red.). In zijn bewegingen, karakter en werklust herkende je nog duidelijk zijn grootvader. Mijn neef, Gerard Vervoorn, heeft geweldige foksuccessen meegeemaakt met Charites, waarschijnlijk wel de bekendste dochter van Roemer. Het is natuurlijk al heel lang geleden, maar als ik terug denk aan Roemer, herinner ik me nog altijd dat euforische gevoel na onze eerste Prix St. George-proef. We waren met zijn allen zo blij met hem. Hij was een heel bijzonder paard en rijden op hem was iedere keer weer een feest!"

Met gebruiksaanwijzing

Werd Roemer in de winter getraind voor het springen en later voor de dressuur, in de zomer stond hij als dekhengst op de vrachtwagen, want KI werd pas later gemeengoed. Hij heeft een jaar ter dekking gestaan bij de familie Van der Maat in Houten. Vervolgens ging hij naar de combinatie Wouters-Pelkmans in Alphen in de regio Noord-Brabant. Toon Pelkmans is inmiddels overleden, maar zijn compagnon Jack Wouters kan zich Roemer nog heel goed herinneren. "We hebben Roemer drie dekseizoenen op ons station gehad. In het eerste jaar werd hij kampioen op de hengstenkeuring in Den Bosch. Het was toen nog de gewoonte dat hengsten in de baan werden gemonsterd aan de hand en daarna werden geplaatst. Hij liet zich daar geweldig zien en dat samen met zijn eerste plaats zorgde voor groeiende belangstelling onder de fokkers. Bovendien was het een vos met vier hoge witte benen en een bles en dat was toen nog een populair kostuum. In zijn eerste jaar bij ons dekte Roemer zo'n 140 merries. Hij was gelukkig heel vruchtbaar en heeft wel eens op één dag vijftien merries drachtig gemaakt. Qua karakter was het een geweldig lief, zacht, vrolijk en meewerkend paard, maar hij had wel een geheel eigen gebruiksaanwijzing. Zo moest er 's nachts in zijn stal een lampje blijven branden, anders ging hij

niet rusten en die rust had hij broodnodig, want in het hoogseizoen stond hij van 5.30 uur tot 's nachts 1.00 uur op de vrachtwagen. Bij de merriehouders zette ik hem regelmatig in een box met stro, want hij wilde perse niet op de vrachtwagen plassen en met een volle blaas dekte hij niet. En hij had nog een eigenaardige gewoonte: als hij op de merrie sprong en er kwam maar een vlindertje voorbij dan was hij al afgeleid. Dan zag ik zijn ogen de andere kant opgaan en hem verslappen. Als ik dan wat tegen hem riep en hem bleef aankijken, dan maakte hij zijn werk netjes af. Na drie jaar moest hij helaas bij ons weg. Henk van Tuijl had een manegebedrijf aan iemand verkocht met de conditie erbij, dat de nieuwe eigenaar ook Roemer een jaar mocht exploiteren. Ik ben op een zondag nog een keer bij die mensen geweest om uit te leggen hoe het zat met de gewoontes van Roemer, want daar liepen zij natuurlijk ook tegenaan. Daarna ging het op zijn nieuwe adres ook prima met hem. Een paar jaar later is hij naar Amerika verkocht. Toen in 1988 de eerste dressuurindex bekend werd gemaakt, stond hij eenzaam bovenaan. Ik weet dat toen een aantal fokkers heeft geprobeerd hem terug te halen naar Nederland, maar dat is niet gelukt. Zelf hebben we ook nog een goede Roemer-zoon gefokt, Boy B (mv.L'Espoir). In 1989 werd hij aangewezen voor het verrichtingsonderzoek, maar vanwege een blessure teruggetrokken. Toen hij negen jaar was, werd hij tijdens de internationale wedstrijd in Geesteren uitgeroepen tot bestgefokte KWPN'er. Op grond hiervan werd hij in 1994 alsnog goedgekeurd voor de dekdienst. Hij sprong internationaal Lichte Tour met Jack Neefs, totdat hij een paar jaar later tijdens de training zijn rechtersvoorbeen brak. Hij had hetzelfde plezierige en meewerkende karakter als zijn vader."

Uitsloven

In Amerika, op Iron Spring Farm, was Roemer tot aan zijn dood op 14 maart 1996 een van de favorieten. Hij was ten tijde van zijn dood vanwege een blessure, die hij opliep terwijl hij onderweg was naar een show, al enige tijd gepensioneerd. Maar in de jaren daaraan voorafgaand had hij zeer goed gepresteerd in de Grand Prix en zijn amazone Mary Alice Malone veel prijzen bezorgd. Net als in Nederland liet hij een aantal geweldige fokproducten na, waaronder de voor de KWPN-NA goedgekeurde

Meghan de Garay:
**"Roemers
 nakomelingen
 beschikken
 bijna zonder
 uitzondering
 over zijn goede
 karakter en fijne
 temperament."**

Een van de goedgekeurde zonen van Roemer is de Grand Prix-hengst Darwin, hier onder Seth Boschman. Hij is op zijn beurt weer de vader van de KWPN-hengst Inspekteur.

zonen Winston, Neptune en Jacobean, het springpaard Minstrel (uit Nadia ster van Joost, fokker gebroeders Verhoeven uit Helvoirt), die in 1992 meedeed aan de Olympische Spelen in Barcelona en verschillende op hoog niveau acterende dressuurpaarden. Stoeterijmanager van Iron Spring Stables Meghan de Garay omschrijft Roemer, als "een echte heer, vriendelijk, gevoelig en altijd welgehumeurd. Je kon er een kind mee weg sturen, zo lief! Hij is in 1986 hiernaartoe gekomen. Mary Alice Malone heeft hem zelf verder opgeleid, tot de Grand Prix. Met hem rijden was voor haar iedere keer weer een groot feest. De fokkers hier waren al snel net zo enthousiast over Roemer als wij, hij werd dan ook volop gebruikt als hengst. Zijn nakomelingen beschikken bijna zonder uitzondering over zijn goede karakter en fijne temperament en waren heel makkelijk op te leiden tot dressuurpaard. Roemer was gek op aandacht van mensen en een groot liefhebber van wortels. Hij kon zich echt uitsloven om die lekkernij te bemachtigen, dan stak hij zijn tong naar buiten en trok net zo lang rare gezichten tot we hem er een gaven. Zijn dood deed ons veel verdriet, maar we genieten nog iedere dag van zijn nakomelingen hier!" ●

JACOB MELISSEN

